

FIȘA DISCIPLINEI

*Conservarea, restaurarea, punerea în valoare
și protecția patrimoniului arheologic în Europa și în România*

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
1.2. Facultatea	ISTORIE ȘI FILOSOFIE
1.3. Școala doctorală	ISTORIE. CIVILIZAȚIE. CULTURĂ
1.4. Domeniul de studii	ISTORIE
1.5. Ciclul de studii	DOCTORALE

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	<i>Conservarea, restaurarea, punerea în valoare și protecția patrimoniului arheologic în Europa și în România</i>			Codul disciplinei	
2.2. Titularul activităților de curs	Conf. dr. habil. Florin-Gheorghe Fodorean				
2.3. Titularul activităților de seminar	Conf. dr. habil. Florin-Gheorghe Fodorean				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu	2.8. Tipul disciplinei	Disciplină fundamentală (DF)		

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					70
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					50
Tutoriat (consiliere profesională)					20
Examinări					10
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				164	
3.8. Total ore pe semestru				200	
3.9. Numărul de credite				8	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu sunt.
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală cu videoproiector.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală cu videoproiector.

6. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe
C1. Familiarizarea studenților înscriși la Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură” cu noțiuni privind modalitățile de protecție și punere în valoare ale ruinelor: conservarea primară, consolidarea, restaurarea, reconstituirea, punerea în valoare prin includerea în circuitul turistic.
C2. Cunoștințe despre patrimoniul arheologic și protejarea acestuia.
C3. Cunoștințe despre legislația europeană cu privire la conservarea și punerea în valoare a siturilor arheologice și a monumentelor.
C4. Cunoștințe cu privire la conservarea unui sit arheologic. Conservarea primară. Consolidarea. Restaurarea. Reconstituirea.
C5. Cunoștințe cu privire la conservarea, restaurarea, punerea și valoare și protecția patrimoniului arheologic în Germania.
C6. Cunoștințe cu privire la conservarea, restaurarea, punerea și valoare și protecția patrimoniului arheologic în Marea Britanie.
C7. Cunoștințe cu privire la conservarea, restaurarea, punerea și valoare și protecția patrimoniului arheologic în Italia.
C8. Cunoștințe cu privire la conservarea, restaurarea, punerea și valoare și protecția patrimoniului arheologic în Franța.
C9. Cunoștințe cu privire la conservarea, restaurarea, punerea și valoare și protecția patrimoniului arheologic în Ungaria.
C10. Cunoștințe cu privire la conservarea, restaurarea, punerea și valoare și protecția patrimoniului arheologic în Austria.
C11. Cunoștințe cu privire la conservarea, restaurarea, punerea și valoare și protecția patrimoniului arheologic în Grecia.
C12. Cunoștințe cu privire la conservarea, restaurarea, punerea și valoare și protecția patrimoniului arheologic în Spania.
C13. Cunoștințe cu privire la conservarea, restaurarea, punerea și valoare și protecția patrimoniului arheologic în România.
Aptitudini
1. Doctorandul va fi familiarizat cu cele mai noi și mai avansate metode de cercetare din domeniu.
2. Doctorandul va demonstra că are capacitile necesare pentru analiza, prelucrarea și sinteza informațiilor și surselor cu care lucrează.
3. Doctorandul va înțelege importanța surselor primare și secundare pentru orice tip de cercetare și va dezvolta capacitatea de analiză și sinteză a acestora.
4. Doctorandul va demonstra capacitatea de a redacta, de a prezenta și de a expune coerent, pe baza bibliografiei, un material academic.
5. Doctorandul va demonstra că are capacitatea de a lucra cu sisteme de citare eficiente și că poate utiliza sursele pe care le are la dispoziție.
6. Doctorandul va dovedi că înțelege că orice lucrare de cercetare este un demers original și că trebuie să respecte deontologia profesională.
Responsabilitate și autonomie
1. Gestionarea de activități sau proiecte profesionale complexe.
2. Demonstrarea unui nivel ridicat de inovare, de integritate științifică și profesională.
3. Dezvoltarea de noi idei sau concepte legate de tipul de cercetare ales.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații¹
-----------------	-------------------------------------	-------------------------------

¹ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

<p>1. Moștenirea culturală europeană. Ce înseamnă „cultural heritage?” Instituții europene însărcinate cu protecția și conservarea patrimoniului: ICOMOS (https://www.icomos.org/en/), UNESCO. Legislația europeană în materie de protecție, conservare și punere în valoare a siturilor arheologice și a monumentelor.</p>	<p>Expunerea combinată cu metode activ-participative, problematizarea, investigația, conversația euristică.</p>	
<p>2. Etapele conservării unui sit arheologic. Conservarea primară. Consolidarea. Restaurarea. Reconstituirea. Ruine ruinate: exemple de reconstituiri inexacte: Germania (turnuri romane), România. De la Saalburg la Ruffenhofen: un secol de schimbări în ce privește promovarea monumentelor arheologice. Capidava restaurată. Cetatea Devei restaurată.</p>	<p>Expunerea combinată cu metode activ-participative, problematizarea, investigația, conversația euristică.</p>	
<p>3. Conservarea, restaurarea, punerea și valoare și protecția patrimoniului arheologic în Germania. Arheologia preventivă și managementul patrimoniului cultural. Legislația în materie de protecție a patrimoniului. Modele de protecție și punere în valoare a patrimoniului arheologic: castrul roman de la Ruffenhoffen.</p>	<p>Expunerea combinată cu metode activ-participative, problematizarea, investigația, conversația euristică.</p>	
<p>4. Conservarea, restaurarea, punerea și valoare și protecția patrimoniului arheologic în Marea Britanie.</p>	<p>Expunerea combinată cu metode activ-participative, problematizarea, investigația, conversația euristică.</p>	
<p>5. Conservarea, restaurarea, punerea și valoare și protecția patrimoniului arheologic în Franța. Studii ce caz: Pont du Gard, Orange, Arles.</p>	<p>Expunerea combinată cu metode activ-participative, problematizarea, investigația, conversația euristică.</p>	
<p>6. Conservarea, restaurarea, punerea și valoare și protecția patrimoniului arheologic în Italia. Studii de caz: Roma, Pompei, Ostia, Piazza Armerina</p>	<p>Expunerea combinată cu metode activ-participative, problematizarea, investigația, conversația euristică.</p>	
<p>7. Conservarea, restaurarea, punerea și valoare și protecția patrimoniului arheologic în Austria, Ungaria și Grecia. Studii de caz: Carnuntum, Aquincum, Acropole. Africa și siturile ei arheologice. Studiu de caz: Palmyra.</p>	<p>Expunerea combinată cu metode activ-participative, problematizarea, investigația, conversația euristică.</p>	
<p>8. Monumente în pericol și soluții de protejare. Exemple: Altamira, Lascaux. Agricultură și distrugerea siturilor arheologice. Cartografierea siturilor arheologice. Siturile arheologice și promovarea lor înspre public. Carnuntum. Saalburg. Aquincum. Conservarea originalului sau promovarea copiei? Studiu de caz: satul preistoric de lângă situl arheologic de la Cârломănești, județul Buzău.</p>	<p>Expunerea combinată cu metode activ-participative, problematizarea, investigația, conversația euristică.</p>	

<p>9-10. Limesul Imperiului Roman. Monument UNESCO. Limesul în Germania, Austria, Serbia și Ungaria. Limesul roman în România. Caste romane restaurate în România: Porolissum, Apulum, Arutela. Rezervația arheologică Porolissum.</p>	<p>Expunerea combinată cu metode activ-participative, problematizarea, investigația, conversația euristică.</p>	
<p>11. Proiectul TIR. Utilitatea lui. Valorificarea științifică a informațiilor din TIR. Protecția patrimoniului arheologic prin cartografierea siturilor arheologice. Monumentul descoperit și valorificat. Studii de caz: Viminacium – amfiteatrul. Evenimente culturale care pun în valoare monumentul (Acropole). Roșia Montană. Napoca. Drobeta. Apulum. Porolissum. Sarmizegetusa. Rolul studiilor arheologice pentru Planurile Urbanistice Generale.</p>	<p>Expunerea combinată cu metode activ-participative, problematizarea, investigația, conversația euristică.</p>	
<p>12. Patrimoniul nevăzut: arheologia subacvatică în căutarea trecutului. Vase naufragiate, redescoperite, protejate și puse în valoare în Marea Mediterană. Poduri romane redescoperite. Orașe și porturi romane pierdute. Arheologia subacvatică în România și descoperirile sale. Studii de caz: vasul de la Uluburun (sec. 14 î.e.n.); portul roman Constantinopol; descoperirile de la Antikythera.</p> <p>Arhitecți și arheologi: colaborări și rezultate. Studii de caz: castele de legiune de la Potaissa și Apulum. Rezervația arheologică de la Potaissa. Lista Monumentelor Istorice din România. Ce înseamnă monument categoria A sau B? Monumentele și importanța lor pe plan local, național, universal.</p> <p>Recuperarea patrimoniului. Legislația privind utilizarea detectoarelor de metale. Recuperare sau distrugere? Dezbateri cu privire la modalitățile prin care sunt recuperate artefactele descoperite cu detectoarele de metale. Distrugerea (sau nu) a contextelor arheologice. Traficul ilicit. Rețeaua: descoperitorul, intermediarul, dealer-ul. Cumpărătorul.</p>	<p>Expunerea combinată cu metode activ-participative, problematizarea, investigația, conversația euristică.</p>	
<p>Bibliografie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Korka, Elena (ed.), <i>The Protection of Archaeological Heritage in Times of Economic Crisis</i>, Cambridge Scholars Publishing, 2014 (from the proceedings of the regional conference “From Past Experience to New Approaches and Synergies: The Future of Protection Management for Archaeological Heritage in Times of Economic Crisis” New Acropolis Museum, 23-25 May 2012, Organized by ICOMOS Hellenic (International Council on Monuments and Sites) and ICAHM (International Scientific Committee on Archaeological Heritage Management); 2. Ashurst, John (ed.), <i>Conservation of ruins</i>, Oxford, Elsevier, 2007; 3. Agnew, Neville and Bridgland, Janet (eds.), <i>Of the Past, for the Future: Integrating Archaeology and Conservation</i>. Proceedings of the Conservation Theme at the 5th World Archaeological Congress, Washington, D.C., 22–26 June 2003, The Getty Conservation Institute Los Angeles, 2006; 4. Bărbulescu, Mihai, <i>Arheologia azi, în România</i>, Ed. Idea Design& Print, Cluj-Napoca, 2016; 5. Borș, Corina, <i>Protejarea patrimoniului arheologic din România. Despre situri și monumente arheologice din perspectiva evoluției cadrului legislativ în context european</i>, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2014; 		

6. Bozóki-Ernyey, Katalin, *European Preventive Archaeology. Papers of the EPAC Meeting, Vilnius, 2004*, National Office of Cultural Heritage, Hungary, 2007;

7. Ashurst, John and Shalom, Asi, *Reading 38: Short Story: The Demise, Discovery, Destruction and Salvation of a Ruin (2007)*, în *Archaeological Sites: Conservation and Management*, Los Angeles, The Getty Conservation Institute, 2012, p. 353-364.

8. Demas, Martha, „*Site unseen*”: *The Case for Reburial of Archaeological Sites*, în *Conservation and Management of Archaeological Sites*. 6 (3-4): 137-154.

9. Meier, Hans-Rudolf; Petzet, Michael; Will, Thomas, (2008). Cultural Heritage and Natural Disasters (PDF). Germany: TUDpress.

10. *Conservation and Management of Archaeological Sites (CMAS)*, vol. 1, 1995-1996 - vol. 19, 2017. Online. <http://www.tandfonline.com/action/journalInformation?show=aimsScope&journalCode=ycma20>.

7.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
<p>1. Moștenirea culturală europeană. Dezbateri pe baza bibliografiei: *** Convention concerning the protection of the world cultural and natural heritage, adopted by the General Conference at its seventeenth session Paris, 16 november 1972. Frank G. Matero, <i>Heritage, Conservation, and Archaeology: An Introduction</i>, https://www.archaeological.org/pdfs/Matero.pdf. Charter for the Protection and Management of the Archaeological Heritage (1990), prepared by the International Committee for the Management of Archaeological Heritage (ICAHM) an approved by the 9th General Assembly in Lausanne in 1990. Online: https://www.icomos.org/charters/arch_e.pdf. International charters for conservation and restoration. https://www.icomos.org/charters/charters.pdf. International charter for the conservation and restoration of monuments and sites (The Venice Charter 1964), 2nd International Congress of Architects and Technicians of Historic Monuments, Venice, 1964. Guidelines for Education and training in the conservation of Monuments, Ensembles and Sites (1993), online https://www.icomos.org/en/charters-and-texts/179-articles-en-francais/ressources/charters-and-standards/187-guidelines-for-education-and-training-in-the-conservation-of-monuments-ensembles-and-sites. Mark F. Lindsay, <i>The Recovery of Cultural Artifacts: The Legacy of Our Archaeological Heritage</i>, în <i>Case Western Reserve Journal of International Law</i>, volume 22, issue 1, 1990, p. 165-182. Staneva, Hristina (2002) <i>Heritage legislation challenges in the context of</i></p>		

<p><i>European integration</i>. In: Estrategias relativas al patrimonio cultural mundial. La salvaguarda en un mundo globalizado. Principios, practicas y perspectivas. 13th ICOMOS General Assembly and Scientific Symposium. Actas. Comité Nacional Español del ICOMOS, Madrid, p. 112. [Book Section]. http://openarchive.icomos.org/553/.</p> <p>Proiectul STORM: Safeguarding Cultural Heritage through Technical and Organisational Resources Management. Online: http://www.storm-project.eu/.</p>		
<p>2. Etapele conservării unui sit arheologic. Dezbateri pe baza bibliografiei.</p> <p>John Ashurst, Asi Shalom, <i>The demise, discovery, destruction and salvation of a ruin</i>, în Ashurst, John (ed.), Conservation of ruins, Oxford, Elsevier, 2007, p. xxxi-xlii.</p> <p>Jukka Jokilehto, <i>Conservation concepts</i>, în Ashurst, John (ed.), Conservation of ruins, Oxford, Elsevier, 2007, p. 3-9.</p> <p>Chris How, <i>Stability and survival</i>, în Ashurst, John (ed.), Conservation of ruins, Oxford, Elsevier, 2007, p. 11-43.</p> <p>Graham Abrey, <i>Condition surveys of masonry ruins</i>, în Ashurst, John (ed.), Conservation of ruins, Oxford, Elsevier, 2007, p. 45-81.</p> <p>John Ashurst, Colin Burns, <i>Philosophy, technology and craft</i>, în Ashurst, John (ed.), Conservation of ruins, Oxford, Elsevier, 2007, p. 83-145.</p> <p>Catherine Woolfitt, <i>Preventive conservation of ruins: reconstruction, reburial and enclosure</i>, în Ashurst, John (ed.), Conservation of ruins, Oxford, Elsevier, 2007, p. 147-193.</p>		
<p>3. Conservarea, restaurarea, punerea și valoarea și protecția patrimoniului arheologic în Germania.</p> <p>Referate (lucrări) pe baza bibliografiei despre castrul de la Ruffenhofen:</p> <p>Wilhelm Kohl, <i>Das Kastell Ruffenhofen</i>, în E. Fabricius, F. Hettner, O. von Sarwey (Hrsg.): <i>Der obergermanisch-raetische Limes des Roemerreiches</i>, B VI, Nr. 65, 1896.</p> <p>M. Pausch (Hrsg.), <i>Römisches Ruffenhofen. Entdeckungen am Welterbe Limes</i>, Wißner, Augsburg 2009.</p> <p>C. Sebastian Sommer, <i>Kastellvicus Ruffenhofen. Aufbau und Struktur einer Marktensiedlung am raetischen Limes</i>, în <i>Studia Historica et Archaeologica in honorem Magistrae Doina Benea</i>. Editura Eurostampa, Timișoara. 2004, p. 345-360.</p>		

<p>Teme de discuție privind: Bayerisches Landesamt für Denkmalpflege (The Bavarian State Office for Monument Protection), online http://www.blfd.bayern.de/. Bayerischer Denkmal-Atlas http://geoportal.bayern.de/bayernatlas-klassik/dKYPv7DEjPIOyU4JMUxIURk6pQEywWlvTOA2b8Q5F0qNXcuUOSm1c2YanKVcDLG31C_xfLi3jacTNsel98H0b7NYrLniZNhW4hd8nLkYlRjGzY7RoM8pr3agY8iAYDpE/dKY31/W4hda/YrL62. Bavarian Law for the Protection and Preservation of Monuments (Monument Protection Law) from 25th June 1973 (BayRS 2242-1-K), last revised 27th July 2009 (GVBl 2009 p. 385, 390f.), Online http://www.blfd.bayern.de/medien/dsg_eng_2009.pdf. M. Bentz, T. Wachter, <i>Discovering the Archaeologists of Germany 2012 – 14</i>, Published by Universität Bonn - Institut für Archäologie und Kulturanthropologie, Abteilung für Klassische Archäologie, 2014. Online: http://www.discovering-archaeologists.eu/national_reports/2014/DE%20DISCO%202014%20Germany%20national%20report%20english.pdf.</p>		
<p>4. Conservarea, restaurarea, punerea și valoarea și protecția patrimoniului arheologic în Marea Britanie. Dezbateri pe teme. Teme de discuție privind legislația privind protecția și conservarea siturilor arheologice și monumentelor. Ancient Monuments and Archaeological Areas Act 1979 http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1979/46 https://en.wikipedia.org/wiki/Ancient_Monuments_and_Archaeological_Areas_Act_1979. Planning (Listed Buildings and Conservation Areas) Act 1990 English Heritage Trust http://www.english-heritage.org.uk/. English Heritage (2000) <i>The Power of Place, The Future of the Historic Environment</i>, Power of Place Office, London. <i>How you can protect local sites or buildings</i> http://new.archaeologyuk.org/how-you-can-protect-local-sites-or-buildings. Black, Mairi (2005) <i>The protection of the settings of archaeological sites in Scotland</i>. In: 15th ICOMOS General Assembly and International Symposium: 'Monuments</p>		

and sites in their setting - conserving cultural heritage in changing townscapes and landscapes', 17 - 21 oct 2005, Xi'an, China.

Online:

<http://openarchive.icomos.org/272/>.

National Mapping Programme.

Online.

<http://archaeologydataservice.ac.uk/archives/view/NMP/>

Lucrări pe baza bibliografiei:

K. Aitchison, *United Kingdom archaeology in economic crisis*, in N. Schlanger, K. Aitchison (eds.), *Archaeology and the Global Economic Crisis. Multiple Impacts, Possible Solutions*, Tervuren, Culture Lab Editions, 25-29.

Online:

<http://www.archeonet.be/images/Archaeology-and-the-Crisis-Schlanger-Aitchison.pdf>.

K. Aitchison, *Job losses in UK archaeology - April 2010**. Report for the Institute for Archaeologists and the Federation of Archaeological Managers and Employers, in N. Schlanger, K. Aitchison (eds.), *Archaeology and the Global Economic Crisis. Multiple Impacts, Possible Solutions*, Tervuren, Culture Lab Editions, 118-124.

K. Aitchison, *Discovering the Archaeologists of Europe*, in J. H. Jameson, J. Eogan (eds.), *Training and Practice for Modern Day Archaeologists*, Springer, 2013, 15-29.

R. M. Thomas, *Development-led Archaeology in England*, in K. Bozóki-Ernyey, *European Preventive Archaeology. Papers of the EPAC Meeting, Vilnius, 2004*, Hungary, 2007, 33-42.

Kenneth Aitchison and Doug Rocks-Macqueen, *Discovering the Archaeologists of the United Kingdom 2012-14*.

Online:

http://www.discovering-archaeologists.eu/national_reports/2014/UK%20DISCO%202014%20UK%20national%20report%20english.pdf

The Protection and Management of World Heritage Sites in England. English Heritage Guidance Note to Circular for England on the Protection of World Heritage Sites. Online:

<https://content.historicengland.org.uk/images-books/publications/protection-management-of-world-heritage-sites-in-england/ehwhsplanningcircularguidance.pdf/>.

Conservation and Management of Archaeological Sites. A Select Annotated Bibliography.

Compiled by Martha Demas.

<p>Online: https://www.getty.edu/conservation/publications_resources/pdf_publications/pdf/archaeology_bib.pdf. The Organisation of Archaeology in the UK. Online: http://pcwww.liv.ac.uk/~sinclair/alg399_site/structure_uk.html.</p>		
<p>5. Conservarea, restaurarea, punerea și valoarea și protecția patrimoniului arheologic în Franța. Studii ce caz: Pont du Gard, Orange, Arles. Teme de discuție Gestiunea arheologiei preventive și conservarea siturilor arheologice în Franța: Institut national de recherches archéologiques préventives (INRAP). https://www.inrap.fr/. Fortifications of Vauban UNESCO World Heritage Site. http://www.sites-vauban.org/. https://en.wikipedia.org/wiki/Fortifications_of_Vauban_UNESCO_World_Heritage_Site. Dominique Audrerie, <i>La protection du patrimoine culturel dans les pays francophones</i>, éditions Estem, 2000. Online: http://www.bibliotheque.auf.org/doc_nu_m.php?explnum_id=229. J. P. Demoule, <i>Preventive Archaeology in France</i>, in K. Bozóki-Ernyey, <i>European Preventive Archaeology. Papers of the EPAC Meeting, Vilnius, 2004</i>, Hungary, 2007, 57-64. J. P. Demoule, <i>L'organisation de l'archéologie préventive en France dans son contexte européen</i>, in M. Gras, P. Liverani (eds), <i>Il patrimonio culturale tra tutela e ricerca / Cultural Heritage between Conservation and Research</i>. Atti del convegno internazionale Roma, 30-31 gennaio 2006, Roma (Unione internazionale degli istituti di archeologia, storia e storia dell'arte in Roma), 2011, 55-68.</p>		
<p>6. Conservarea, restaurarea, punerea și valoarea și protecția patrimoniului arheologic în Italia. Studii de caz: Roma, Pompei, Ostia, Piazza Armerina. Teme de discuție: La valorizzazione dei siti archeologici: obiettivi, strategie e soluzioni. Direzione Generale per il bilancio e la programmazione economica, la promozione, la qualità e la standardizzazione delle procedure. XI Borsa Mediterranea del Turismo</p>		

<p>Archeologico Paestum, 13–16 Novembre 2008 Online: http://www.beniculturali.it/mibac/multi-media/MiBAC/documents/1227199334157_OpuscoloPaestum2008.pdf.</p> <p>Lucrări pe baza bibliografiei: A. Pintucci, E. Cella (eds.), <i>Discovering the Archaeologists of Italy 2012 - 14</i>, Confederazione Italiana Archeologi, 2014. Online: http://www.discovering-archaeologists.eu/national_reports/2014/IT%20DISCO%202014%20Italy%20national%20report%20english.pdf.</p> Andro Ranellucci, <i>Conservazione e musealizzazione nei siti archeologici</i> , Gangemi Editore, 2012. M. Gras, P. Liverani (eds), <i>Il patrimonio culturale tra tutela e ricerca / Cultural Heritage between Conservation and Research</i> . Atti del convegno internazionale Roma, 30-31 gennaio 2006, Roma (Unione internazionale degli isituti di archeologia, storia e storia dell'arte in Roma), 2011. P. Novaković, M. Horňák, Maria P. Guermandi, H. Stäuble, P. Depaepe, J.-P. Demoule (eds.), <i>Recent Developments in Preventive Archaeology in Europe. Proceedings of the 22nd EAA Meeting in Vilnius, 2016</i> , Ljubljana University Press, Faculty of Arts, 2016.		
<p>7. Conservarea, restaurarea, punerea și valoare și protecția patrimoniului arheologic în Austria, Ungaria și Grecia. Studii de caz: Carnuntum, Aquincum, Acropole. Africa și siturile ei arheologice. Studiu de caz: Palmyra. Discuții pe baza resurselor online: https://www.carnuntum.at/en; http://www.aquincum.hu/; http://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780195389661/obo-9780195389661-0193.xml; https://www.britannica.com/place/Palmyra-Syria.</p>		
<p>8. Monumente în pericol și soluții de protejare. Exemple: Altamira, Lascaux. Agricultură și distrugerea siturilor arheologice. Cartografierea siturilor arheologice. Siturile arheologice și promovarea lor înspre public. Carnuntum. Saalburg. Aquincum. Conservarea originalului sau promovarea copiei? Studiu de caz: satul preistoric de lângă situl arheologic de la Cârломănești, județul Buzău. http://adevarul.ro/locale/buzau/un-sat-preistoric-construit-situl-arheologic-</p>		

<p>carlomanesti-judetul-buzau-1-528b131bc7b855ff56110e1a/index.html</p> <p>Cârlomănești (Buzău) - reconstituirea la scară a unui sat preistoric.</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=otUNgCR0Ko.</p> <p>Descoperiri preistorice în muzee: Săndulești (jud. Cluj). Vizită la Muzeul de Istorie din Turda.</p>		
<p>9-10. Limesul Imperiului Roman. Monument UNESCO. Limesul în Germania, Austria, Serbia și Ungaria. Limesul roman în România. Caste romane restaurate în România: Porolissum, Apulum, Arutela. Rezervația arheologică Porolissum.</p> <p>Lucrări, dezbateri și discuții pe baza bibliografiei:</p> <p>Rebecca Jones, Ioana Oltean, D. Breeze, <i>Understanding Roman Frontiers. A Celebration for Professor Bill Hanson</i>, Birlinn Ltd, 2012.</p> <p>Frontiers of the Roman Empire – Ripa Pannonica in Hungary. Online. http://whc.unesco.org/en/tentativelists/5452/.</p> <p>David J. Breeze, Sonja Jilek (eds.), <i>Frontiers of the Roman Empire. The European dimension of a world heritage site</i>, Published by Historic Scotland Edinburgh 2008.</p> <p>Zsolt Visy (ed.), <i>Romans on the Danube. The Ripa Pannonica in Hungary as a World Heritage Site/Rómaiak a Dunánál. A Ripa Pannonica Magyarországon mint világörökségi heliszín</i>, published by University of Pécs, Department of Archaeology, 2011.</p>		
<p>11. Proiectul TIR.</p> <p>Discuții pe baza resurselor online: https://rosiamontana.world/; http://viminacium.org.rs/.</p>		
<p>12. Patrimoniul nevăzut: arheologia subacvatică în căutarea trecutului. Vase naufragiate, redescoperite, protejate și puse în valoare în Marea Mediterană. Poduri romane redescoperite. Orașe și porturi romane pierdute. Arheologia subacvatică în România și descoperirile sale. Studii de caz: vasul de la Uluburun (sec. 14 î.e.n.); portul roman Constantinopol; descoperirile de la Antikythera. Discuții pe baza resurselor online: UNESCO and the underwater archaeological sites. http://www.unesco.org/new/en/culture/themes/underwater-cultural-</p>		

<p>heritage/protection/underwater-archaeology/ Prezentare de carte și discuții: Bărbulescu, Mihai, <i>Arheologia azi, în România</i>, Ed. Idea Design& Print, Cluj-Napoca, 2016. Prezentare de carte și discuții: Borș, Corina, <i>Protejarea patrimoniului arheologic din România. Despre situri și monumente arheologice din perspectiva evoluției cadrului legislativ în context european</i>, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2014.</p>		
12.		

Bibliografie

1. Al. Barnea (coord.), *Arheologia clasică în România. Primul secol*, Ed. Neremia Napocae, Cluj-Napoca, 2003.
2. Sergiu Musteață (coord.), *Arheologia și politicile de protejare a patrimoniului cultural în România. Culegere de studii*, Chișinău-Iași, 2014, 224 p.
3. Sergiu Musteață, Ștefan Caliniuc (eds.), *Current Trends in Archaeological Heritage Preservation: National and International Perspectives*. Proceedings of the International Conference, Iași, Romania, November 6-10, 2013. BAR International Series 2741, 2015.
4. *** *Patrimoniul cultural din Roșia Montană. Stare de fapt și perspective reale*. Grupul Independent pentru Monitorizarea Patrimoniului Cultural din Roșia Montană, 2011.
5. *** *Patromoniul cultural. Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia*.
6. Conservarea și punerea în valoare a ruinelor: Deutsche Limeskommission (Hrsg.), **Management-Plan 2010-2015**. UNESCO-Welterbe „Grenzen des Römischen Reiches: Obergermanisch-Raetischer Limes“. UNESCO-World Heritage Site “Frontiers of the Roman Empire: Upper German-Raetian Limes”. **Sonderband 1**. Projektleitung: Peter Henrich. Mitarbeit: Thomas Becker, Stephan Bender, Reinhard Dietrich, Jens Dolata, Christof Flügel, Martin Kemkes, Jörg Menold, Monika Mundkowsky-Bek, Jürgen Obmann, Egon Schallmayer, C. Sebastian Sommer, Bernd Steidl.
7. Barbara T. Hoffman (ed.), *Art and Cultural Heritage. Law, Policy, and Practice*, Cambridge University Press, 2006.

LEGISLAȚIE

1. *** Convenția europeană pentru protecția patrimoniului arheologic (de la La Valetta), ratificarea de către România, L. 150/24 iulie 1997, M.O. nr. 175/29 iulie 1997 (<http://www.cimec.ro/Arheologie/arh-preventiva/08-Anexa1Valetta1992.pdf>).
2. *** Convenția europeană a peisajului (de la Florența), ratificarea de către România, L. 451/8 iulie 2002, M.O. nr. 536/23 iulie 2002 (<http://www.monitoruljuridic.ro/act/conventia-europeana-a-peisajului-din-20-octombrie-2000-emitent-parlamentul-publicat-n-monitorul-oficial-nr-536-din-37538.html>).
3. *** Convenția europeană pentru protecția patrimoniului arhitectural al Europei (Granada), ratificarea de către România, L. 157/7 oct. 1997, M.O. nr. 274/13 oct. 1997 (<http://www.cimec.ro/Arheologie/arh-preventiva/10-Anexa3Granada1985pat.pdf>).
4. *** Convenția UNIDROIT privind bunurile culturale furate sau exportate ilegal (Roma), ratificarea de către România, L. 149/24 iulie 1997, M.O. nr. 176/30 iulie 1997 (<http://www.cimec.ro/Legislatie/Legea149-1997-2007-04-20.pdf>).
5. *** Legea 378/2001 și OG 43/2000, M.O. nr. 394/18 iulie 2001 (<https://lege5.ro/Gratuit/gmztqoju/lege-378-2001-pentru-aprobarea-ordonantei-guvernului-nr-43-2000-privind-protectia-patrimoniului-arheologic-si-declararea-unor-situri-arheologice-ca-zone-de-interes-national>).
6. *** Convention concerning the protection of the world cultural and natural heritage, adopted by the General Conference at its seventeenth session Paris, 16 november 1972 (<https://whc.unesco.org/en/conventiontext/>).

8. Evaluare

Tip activitate	8.1 Criterii de evaluare ²	8.2 Metode de evaluare ³	8.3 Pondere din nota finală
8.4 Curs	Expunerea corectă și completă a informației	examen	30%
8.5 Seminar/laborator	Prezentări pe parcursul semestrului	Evaluare prezentări	70%
8.6 Standard minim de promovare			
Expunerea corectă și completă a informației, relaționarea faptelor istorice, spirit critic în raport cu sursele istorice. Prezentarea clară a informației.			

9. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁴

	☐	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă					

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

...

Data avizării în departament:

Semnătura directorului de departament

² Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

³ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁴ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.